

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

3. Virtutes Christianae infunduntur divinitus dum Homo justificatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARTICVLVS II.

VIRTUTES CHRISTIANÆ

Infunduntur divinitus dum homo iustificatur.

QUOD autem Christianas has Virtutes homo divinitus accipiat, sive dum Baptismi latice ritè perfunditur infans, aut adultus, sive dum alia ratione sanctificantis Gratiæ sit particeps, multa sunt, quæ persurgunt. PRIMO quidem, quoniam idcirco in divinis Liberis appellantur Dona DEI, videlicet, plus aliquid quam naturæ debitum postulat, liberaliter largientur Sapientiæ VIII. Ubi Salomon Increatam Sapientiæ deprædicat, docet, eius munere, virtutes principales homini immitti, & illarum eam esse matrem: *Sobrietatem, inquit, & Prudentiam docet, & Iustitiam, & Virtutem*. Per Sobrietatem designatur *Temperantia*, in usu, tam tibi, quàm veneris. ceterarumque voluptatum sensu aliquo sensibilibium, est enim Græcè *σωφροσύνη* per *Virtutem* Græcè, *ἀνδρεία*, intellige *Fortitudinem*. Atque hinc hæc inconvenienter probant Theologi, cum S. Thomas 2. q. 63. art. 3. virtutes illas sub iisdem nominibus aliquando naturales esse, & per actus naturales adquisitas, sicut fuerunt in Philosophis; aliquando verò supernaturales, & à DEO in justificatione cum fide, spe, & Caritate fidelibus infusas, eo quod ad finem supernaturales dirigantur. Psalmo XCIII. de DEO dicitur: *Qui docet hominem scientiam*: nimirum, illam, quæ est virtus intellectualis Christiana: sicut Sapiëntia quam à Domino postulare monet Jacobus Apostolus in sua epistola, cap. I. Magni etiam ad hoc ipsum momenti est, quod

Cle-

Clementina unica de summa Trinitate diserte habeatur
tam parvulis in baptisino, quàm adultis in justificatione
infundi gratiam & virtutes. S. Gregorius quoque homi-
lia V. in Ezechielem, quod refertur in Jure Pontificio
de pœnit. d. 2, Ca, potest, docet, Spiritum-sanctum in San-
ctorum corporibus juxta quasdam virtutes semper ma-
nere: inter eas esse humilitatem & justitiam, similesque
quæ cum à Theologicis sint distinctæ, infundantur eti-
am oportet.

PRÆTEREA, Virtutes morales reperiuntur in bea-
tis, ut sentit S. Thomas I, 2. q. 63. At nisi infunderentur à
DEO in justificatione, iis carerent parvuli innocentes
statim à baptisino ad beatitudinem translati: non habe-
rent enim vel ad quisitas, vel infusas. Ad hæc, *DEI perfe-*
cta sunt opera, Deuteron. xxxii. quocirca quando homi-
nem justificat, id est, animæ sanctitatem tribuit, perfe-
ctè sanat, eaque omnia donat, quæ necessaria sunt ad
benè vivendum. Sunt autem per quam necessaria ad vi-
tam Christianæ, id est, morales cælitus infusæ. Deinde,
contingit non raro, ut facinorosissimi antea homines,
quàm primum acceptâ à DEO Gratia amicitiaque tesse-
râ, vitam & virtutis præscripto instituere seridè propo-
nunt magnam quandam facilitatem ad omnia virtutum
officia experiantur. Quod esse non posset sine virtutum
habitibus, qui in ipsa infundantur justificatione. Deni-
que, Continentia & Patientia virtutes sunt, & præclaræ
quas tamen non nisi peculiarinuminis divini benigni-
tate haberi, ac proinde infundi satis est vulgatum: par-
autem est reliquarum ratio.

Ut scivi, inquit Salomon Sapientiæ VIII. nempe, ex
inpiratione Sapientiæ, *quoniam aliter non possem esse con-*
tinens, nisi DEUS det: & hoc ipsum erat Sapientiæ, scire, cujus es-
set hoc donum: adii Dominum & deprecatus sum illum ex totis

M 4

pra-

præcordiis meis. Profitetur se plane intellexisse divinum ac supernaturale donum esse *Continentiam*, *incontinentiam*, *Castitatem*, aut magis universè, omnium concupiscentiarum moderatricem virtutem, sed præcipuè refrenatricem libidinis. *Iubet Deus Continentiam*, inquit alicubi Augustinus, *& dat continentiam: iubet per legem, dat per gratiam: iubet per litteram, dat per spiritum*. Et alibi ad Deum conversus. *Tota spes mea non nisi in magna valdè misericordia tua. Da quod iubes, & iube quod vis. Imperas nobis continentiam. Sed nemo potest esse continens, nisi Tu des Continentiam iubes, da quod iubes, & iube quod vis*. Continens est, homo in potestate tenens, frenans: & coercens venereas corporis voluptates, carnique domitor, victor dominus, qui talis constituitur Virtute Christiana, si illa dicatur Castitas, sive Continentia,

S. August. lib. 7. Confes. cap. 11. Epist. 59. q. 2. Epist. 143. ad Iulianum lib. 10. Conf. cap. 29, Bellar. lib. 2. de Monach. cap. 31. lib. 5. de grat. lib. 4. arb. 3.

ARTICULUS III.

ÆDIFICIUM SPIRITUALE THEOLOGICUM

Quomodo fundetur, erigatur, perficiatur.

VIRTUTES istæ, quas Christianas vocavimus (Theologi in scholis infusæ appellant, ut ab acquisitis hæc nomenclatura distinguantur) Ædificium illud secundum constituunt, quod spirituale Theologicum, ac Divinum nuncupavimus, & ab Architecto Christiano Morali, seu Tropologico debet magna industria constructum. At, quomodo? dicis, cum superius sit demonstratum, nullo hominum labore, nullis humanis viribus, nulla creata industria, vel posse has virtutes provenire, vel

ani-